

SISÄLLYSLUETTELO

Tarkastuslautakunta pöytäkirja 12.06.2019

Pöytäkirjan kansilehti, tarkastuslautakunta	1
1 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus / HH	2
2 § Pöytäkirjan tarkastaminen / HH	3
3 § Tarkastuslautakunnan toimintakertomus toimintavuodelta 1.6.2018-31.5.2019 / HH	4
- Tarkastuslautakunnan toimintakertomus toimintavuodelta 1.6.2018-31.5.2019	5
4 § Tarkastuslautakunnan toimintasuunnitelma toimintavuodelle 1.6.2019-31.5.2020/ HH	15
- Tarkastuslautakunnan toimintasuunnitelma toimintavuodelle 1.6.2019 - 31.5.2020	16
5 § Tarkastuslautakunnan arviointisuunnitelma toimintavuodelle 1.6.2019-31.5.2020 / HH	25
- Tarkastuslautakunnan arviointisuunnitelma toimintavuodelle 1.6.2019-31.5.2020	26
- Liite 3, Tarkastuslautakunnan työn vuosityö, tarkastuslautakunnan arviointisuunnitelma toimintavuodelle 1.6.2019-31.5.2020	37
6 § Tarkastuslautakunnan ja ulkoisen tarkastuksen tulosalueen osavuosikatsaus 1/2019 / HH	38
7 § Tarkastuslautakunnan kokoukset vuonna 2019 sekä pöytäkirjojen tarkastaminen ja nähtävänä pitäminen / HH	39
8 § PKS-HUS -yhteisarviointi 2019 / HH	41
Muutoksenhakuohje 1. Oikaisuvaatimus tarkastuslautakunnalle	42
Muutoksenhakuohje 5. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto	43

Tarkastuslautakunnan kokous

Aika 12.6.2019 klo 17.00 – 17.55

Paikka Vantaan kaupungintalo, kokoushuone martinlaakso, Asematie 7, 01300 Vantaa

Osallistujat

Jäsenet	Läsnä	Varajäsenet	Läsnä
Jääskeläinen Pietari, puheenjohtaja	x	Lundell Kai-Ari	
Atiye Minna, varapuheenjohtaja	x	Silvennoinen Sveta	
Chen Jenni	x	Ahokas Siri	
Eklund Tarja	x	Letto Pirkko	
Eskelinen Jarno	x	Kiljunen Kimmo	
Jääskeläinen Jouko	x	Vähäkangas Jussi	
Laakso Päivi		Lindblad-Palo Salla	x
Kurki Piia		Raja-Aho Maarit	x
Leppänen Janne	poissa	Åstrand Stefan	
Linnainmäki Joel	poissa	Aura Anssi	
Sillanpää Minttu		Tyystjärvi Kati	x
Muut osallistujat			Läsnä
Hyvönen Helena, kaupunginreviisori		esittelijä §:t 1–8	x
Hännikäinen Sari, kaupunkitarkastaja			x
Pietilä Reima, kaupunkitarkastaja			x
Sohlberg Kati, tarkastussihteeri, pöytäkirjanpitäjä			x

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Todettiin

Allekirjoitukset

Puheenjohtaja Pietari Jääskeläinen

Pöytäkirjanpitäjä Kati Sohlberg

Pöytäkirjan tarkastus

Aika ja paikka 14.8.2019 tarkastuslautakunta
Pykälä 7, tarkastettiin ja hyväksyttiin heti kokouksessa.

Pöytäkirja on yleisesti nähtävänä

Aika ja paikka 21.8.2019 Vantaan kaupungin internetsivuilla paatokset.vantaa.fi.

1 § **Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus / HH**

Tarkastuslautakunta pvm 12.6.2019 § 1

Kaupunginreviisorin esitys:

- a) Todetaan läsnä olevat lautakunnan jäsenet ja
- b) todetaan kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

2 §

Pöytäkirjan tarkastaminen / HH

Tarkastuslautakunta pvm 12.6.2019 § 2

Kaupunginreviisorin esitys:

Päätetään tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirja nro 6/2019.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

3 § **Tarkastuslautakunnan toimintakertomus toimintavuodelta 1.6.2018-31.5.2019 / HH**

VD/4315/00.01.02.01/2019

HH/KS

Kaupunginreviisori Helena Hyvönen on laatinut tarkastuslautakunnan toimintakertomuksen toimintavuodelta 1.6.2018–31.5.2019.

Tarkastuslautakunta 12.6.2019 § 3

Kaupunginreviisorin esitys:

Hyväksytään tarkastuslautakunnan toimintakertomus toimintavuodelta 1.6.2018–31.5.2019.

Liitteet:

- Tarkastuslautakunnan toimintakertomus toimintavuodelta 1.6.2018–31.5.2019

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Muutoksenhakuohje: 5.2 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

kaupunginreviisori Helena Hyvönen, puh. 040 532 2115, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

TARKASTUSLAUTAKUNNAN TOIMINTAKERTOMUS TOIMINTAVUODELTA

1.6.2018–31.5.2019

Vantaa
Vanda

Sisällysluettelo

1	TARKASTUSLAUTAKUNTA	3
1.1	Tarkastuslautakunnan tehtävä toimintavuonna	3
1.2	HALLINTOSÄÄNTÖ.....	4
1.3	Tarkastuslautakunnan kokoonpano.....	4
2	TARKASTUSLAUTAKUNNAN TYÖSKENTELY	5
3	TARKASTUSLAUTAKUNNAN TOIMINTA	5
3.1	Arviointitoiminta.....	5
3.2	Tilintarkastus.....	6
4	HENKILÖSTÖ	7
5	SISÄISEN VALVONNAN JA RISKIEN HALLINNAN SEKÄ OMAN TOIMINNAN ARVIOINNIN JÄRJESTÄMINEN	7
6	ULKOISEN TARKASTUKSEN TULOSALUEEN ERITYISLUONNE.....	7
7	TALOUSARVIO	8
8	KOULUTUS JA YHTEISTOIMINTA.....	8
9	SUORITETUT ARVIOINNIT JA TARKASTUKSET.....	8
10	ARVIOINTIKERTOMUS JA TILINTARKASTUSKERTOMUS.....	9

TARKASTUSLAUTAKUNNAN¹

TOIMINTAKERTOMUS

TOIMINTAVUODELTA²

1.6.2018–31.5.2019

1 TARKASTUSLAUTAKUNTA

1.1 TARKASTUSLAUTAKUNNAN TEHTÄVÄ TOIMINTAVUONNA

Valtuuston valtuustokaudelle asettama tarkastuslautakunta vastasi vuonna 2018 kuntalain 410/2015 mukaisesti Vantaan kaupungin hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämisestä sekä tarkastusta koskevien asioiden valmistelusta valtuustolle.

Tarkastuslautakunnan on

- valmistettava valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä
- arvioitava, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet toteutuneet kunnassa ja kuntakonsernissa ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla,
- arvioitava talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää³,
- huolehdittava kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta⁴,
- valvottava 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saatettava ilmoitukset valtuustolle tiedoksi⁵,
- valmistettava kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi. Kunnanhallitus voi poiketa tarkastuslautakunnan esityksestä lautakuntaa koskeviksi hallintosäännön⁶ määräyksiksi ja talousarvioksi kunnan hallintosäännön ja talousarvioesityksen yhteensovittamiseen liittyvästä perustellusta syystä.
- laadittava arviointisuunnitelma ja annettava arviointikertomus kultakin vuodelta sekä tarvittaessa antaa muitakin tarpeellisena pitämiään selvityksiä arvioinnin

¹ Tarkastuslautakunnalla tarkoitetaan valtuustokaudeksi 2017–2021 valittua tarkastuslautakuntaa.

² Tarkoitetaan toimintavuotta 1.6.2018–31.5.2019, jonka aikana laadittiin arviointikertomus vuodelta 2018 ja esitettiin tilinpäätös vuodelta 2018 hyväksyttäväksi.

³ Voimaantulo 148 §:n mukaisesti 2015 lukien, mutta vaikutukset pykälästä ilmenevin vuosin.

⁴ Voimaantulo: sovelletaan tilintarkastajan valintaan, joka suoritetaan ensimmäisen kerran lain voimaantulosta.

⁵ Voimaantulo luvun 10 osalta: sovelletaan 2017 valitun valtuuston toimikauden alusta.

⁶ Voimaan luku 12: sovelletaan 2017 valitun valtuuston toimikauden alusta.

tuloksista. Kaupunginhallitus antaa valtuustolle lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aiheita.

Kuntalain 124 §:n mukaan

- tarkastuslautakunnalla ja tilintarkastajalla, myös konsernin osalta, on salassapitoa koskevien säännösten estämättä oikeus saada kunnan viranomaisilta tietoja ja nähtäväkseen asiakirjat, joita tarkastuslautakunta pitää tarpeellisenä arviointitehtävän ja tilintarkastaja pitää tarpeellisina tarkastustehtävän hoitamiseksi. Tilintarkastajalla on oikeus saada kuntakonserniin kuuluvilta yhteisöiltä ja säätiöiltä tiedot ja nähtäväkseen asiakirjat, joita hän pitää tarpeellisina tarkastustehtävän hoitamiseksi.

Kuntalain 125 §:ssä säädetään tilintarkastuskertomuksen käsittelystä ja tarkastuslautakunnalle siinä kuuluvista tehtävistä:

- Tarkastuslautakunnan on hankittava tilintarkastuskertomuksessa tehdystä muistutuksesta asianomaisen selitys ja kunnanhallituksen lausunto. Valtuusto päättää toimenpiteistä, joihin tarkastuslautakunnan valmistelu, tilintarkastuskertomus ja siinä tehty muistutus antavat aiheita. Hyväksyessään tilinpäätöksen valtuusto päättää vastuuvapaudesta tilivelvollisille.

Tilintarkastaja ei kohdistanut muistutusta tilivelvolliseen vuodelta 2018 antamassaan kertomuksessa. Tilintarkastaja antoi tarkastuksensa johdosta erillisen pöytäkirjan kaupunginhallitukselle, johon kaupunginhallitus vastaa.

1.2 HALLINTOSÄÄNTÖ

Tarkastussääntö on yhdistetty kuntalain muutoksen mukaisesti hallintosääntöön, joka on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 8.5.2017 ja tullut voimaan 1.6.2017. Uusi Vantaa -organisaatiomukaiset toimenpiteet on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 8.4.2019.

1.3 TARKASTUSLAUTAKUNNAN KOKOONPANO

Kaupunginvaltuusto on 12.6.2017 asettanut tarkastuslautakunnan valtuustokaudelle 2017–2021. Tarkastuslautakunnan koko pieneni kolmella henkilöllä edellisestä valtuustokaudesta. Lautakunnan kokoonpano toimintavuonna on ollut seuraava:

Puheenjohtajat

Jääskeläinen Pietari, puheenjohtaja

Atiye Minna, varapuheenjohtaja

Jäsenet

Ahokas Siri 16.12.2018 saakka

Chen Jenni 17.12.2018 alkaen

Lundell Kari

Silvennoinen Sveta

Chen Jenni 16.12.2018 saakka

Ahokas Siri 17.12.2018 alkaen

Eklund Tarja
Eskelinen Jarno
Jääskeläinen Jouko
Kaukola Ulla 11.11.2018 saakka
Laakso Päivi 12.11.2018 alkaen
Kurki Piia
Leppänen Janne
Linnainmäki Joel
Sillanpää Minttu

Letto Pirkko
Kiljunen Kimmo
Vähäkangas Jussi
Laakso Päivi 11.11.2018 saakka
Lindblad-Palo Salla 12.11.2018 alkaen
Raja-Aho Maarit
Åstrand Stefan
Aura Anssi
Tyystjärvi Kati

Tarkastuslautakunnan esittelijänä toimii kaupunginreviisori, JHTT Helena Hyvönen ja sihteerinä tarkastussihteeri Kati Sohlberg.

2 TARKASTUSLAUTAKUNNAN TYÖSKENTELY

Tarkastuslautakunta päätti 6.6.2018 vuoden 2018 kokoontumisaikatualustaan ja 21.11.2018 vuoden 2019 kevään kokoontumisaikataulustaan.

Toimintavuonna tarkastuslautakunta on kokoontunut toimintavuodella 1.6.2018 – 31.5.2019 16 kertaa. Tarkastuslautakunta ei ole jakaantunut työryhmiin vuoden 2018 toimikautensa aikana.

3 TARKASTUSLAUTAKUNNAN TOIMINTA

3.1 ARVIOINTITOIMINTA

Tarkastuslautakunta on laatinut valtuustokauden 2017–2021 kattavan arviointisuunnitelman. Valtuustokauden suunnitelmaa tarkentaen lautakunta on laatinut vuoden 2018 arviointisuunnitelman. Arviointisuunnitelma vahvistettiin 6.6.2018 lautakunnan kokouksessa. Suunnitelman mukaisesti tarkastuslautakunta on suorittanut arviointitoimensa taustaksi arviointeja ja selvityksiä sekä kuullut kaupunginjohtajaa ja apulaiskaupunginjohtajia sekä toiminnasta vastaavia viranhaltijoita toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta. Tarkastuslautakunta on hankkinut Helsingin yliopiston oikeustieteellisen tiedekunnan opiskelijan Anni Eerolan pro gradu-tutkimuksen sekä Tampereen yliopiston hallintotieteiden opiskelijan Juho Saarikosken pro gradu - tutkimuksen. Tutkimukset käsittelevät kiireellisiä sijoituksia lapsiin kohdistuneissa rikoksissa ja valmentavaa johtamista ja sen tukemista lähiesimiestyössä.

Keväällä 2019 tarkastuslautakunta on laatinut arviointikertomuksen vuodelta 2018. Painava merkitys arviointikertomuksen laadinnassa on tilinpäätökseen liittyvän toimintakertomuksen valmistumisella. Kaupunginhallitus hyväksyi vuoden 2018 tilinpäätöksen 25.3.2019.

Lakisääteiseen tilintarkastukseen liittyen ei ole hankittu lisätilintarkastusta toimintavuoden aikana. Kaupunki on ostanut EU-tarkastukset ja lausunnot kaupungin varsinaiselta tilintarkastajalta. Projektien menot maksetaan projektien omilta momenteilta, jotta menot olisivat tukikelpoisia kustannuksina.

Tarkastuslautakunta on kokoontunut toimintavuonna kaikkiaan kuusitoista kertaa.

Tarkastuslautakunnan toiminta- ja arviointisuunnitelma toteutuivat suunnitelmakaudella.

Tiedotus

Vantaan kaupungin nettisivuilla osoitteessa www.vantaa.fi/arviointikertomus esitellään kaupungin tarkastuslautakunta ja ulkoinen tarkastus ja sen vuosittaiset arviointikertomukset toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta. Tarkastuslautakunnan sivuille päästään myös osoitteessa http://www.vantaa.fi/hallinto_ja_talous/hallinto/ulkoinen_tarkastus. Tarkastuslautakunnan esityslistat ja pöytäkirjat on asetettu verkkoon kaupunkilaisten luettaviksi osoitteessa http://www.vantaa.fi/hallinto_ja_talous/paatoksenteko/esityslistat_ja_poytakirjat, johon on linkit myös edellä mainituilla sivuilla. Luottamushenkilöille tarkoitettua tietoa löytyy lisäksi osoitteesta <http://extranet.vantaa.fi>. Tarkastuslautakunta raportoi ja tiedottaa tehtäviinsä liittyvistä asioista ensisijaisesti kaupunginvaltuustolle. Tiedotuksessa noudatetaan soveltuvin osin kaupunginhallituksen hyväksymiä yleisiä ohjeita kaupungin tiedottamisen periaatteista. Vuoden 2018 arviointikertomuksen johdosta laaditaan muiden kaupunkien tapaan lehdistötiedote.

3.2 TILINTARKASTUS

Tilintarkastajana on toiminut JHT-yhteisö BDO Audiator Oy, vastuunalaisena tilintarkastajana JHT, KHT Ulla-Maija Tuomela sekä tarkastusvastuullisena tilintarkastajana JHT, HT Riitta Samola.

Lautakunta on käsitellyt 15.8.2018 tilintarkastajan työohjelman tilintarkastusvuodelle 2018. Vastuullinen tilintarkastaja on määräajoin osallistunut lautakunnan kokouksiin ja raportoinut työohjelman toteutumisesta sekä tarkastushavainnoista. Tilintarkastussuunnitelma toteutui aihealueiltaan lähes sellaisenaan. Tarkastuspäiviä on ostettu vuotta kohden 170. Vantaalla ei lasketa sisäisen tarkastuksen suorittamia tarkastuspäiviä edellä mainittuun päivien lukumäärään. Myöskään tarkastuslautakunnalle suoritettuja arviointi- tai tuloksellisuustarkastuspäiviä ei lasketa edellisiin päivämääriin. Kyseessä ovat siis puhtaasti erilliset tilintarkastukset, jotka raportoidaan tilintarkastusyhteisön toimesta tarkastuslautakunnalle.

4 HENKILÖSTÖ

Tarkastuslautakunnan alaisuudessa on työskennellyt ulkoisen tarkastuksen tulosalueella edelleen neljä henkilöä:

kaupunginreviisori, JHTT Helena Hyvönen
kaupunkitarkastaja Sari Hännikäinen
kaupunkitarkastaja Reima Pietilä
tarkastussihteeri Kati Sohlberg.

5 SISÄISEN VALVONNAN JA RISKIEN HALLINNAN SEKÄ OMAN TOIMINNAN ARVIOINNIN JÄRJESTÄMINEN

Tarkastuslautakunnan alainen ulkoisen tarkastuksen tulosalue arvioi omaa toimintaansa Kunta10 tutkimuksen ja työolojen arvioinnin avulla. Edeltävinä vuosina on arvioitu myös CAF-arvioinnin sekä Corporate Governance -arvioinnin avulla ja arvioimalla yksikön johtamisjärjestelmää henkilöstökeskuksen yksikölle toimittaman kyselyn avulla.

Kokonaisarviointina sisäisen valvonnan järjestämisestä ulkoisen tarkastuksen osalta voidaan todeta, että vuoden 2018 aikana ei ole ilmennyt seikkaa, jonka perusteella yksikön toiminnassa olisi ilmennyt sisäisen valvonnan puutteita. Myöskään vuoden lopussa ei ole vireillä valituksia tai korvaus- tai muita vaateita.

Tarkastuslautakunta on erikseen 16.8.2017 hyväksynyt ulkoisen tarkastuksen tulosalueen suunnitelman riskienhallinnan järjestämisestä.

6 ULKOISEN TARKASTUKSEN TULOSALUEEN ERITYISLUONNE

Tulosalue noudattaa erityisluonteensa vuoksi ulkoiselle tarkastukselle asetettuja sääntöjä ja määräyksiä. Sen tulee olla ja toimia vain tarkastuslautakunnan ja kaupunginvaltuuston alaisuudessa tarkastustoimintansa (tilintarkastus- ja arviointitoiminta) osalta. Sen ei tule olla toimivasta johdosta eikä kaupunginhallituksesta riippuvainen. Henkilöstöhallinnon osalta tulosalue rinnastetaan kaupunginjohtajan toimialan tulosalueeksi.

7 TALOUSARVIO

Tarkastuslautakunnalla on ollut käytössään 529 230 euron budjetti vuodelle 2018. Lisäksi talousarvioon siirrettiin opiskelijan palkkaamiseksi määrärahaa yhteensä 4 375 euroa. Tampereen yliopisto maksoi opiskelijaharjoittelijan palkan yhden kuukauden ajalta.

Toteutuma vuodelta 2018 oli 447 644 euroa. Edellisenä vuonna toteutuma oli suuruudeltaan yhteensä 465 512 euroa. Suurimmat erät lautakunnan talousarviossa kohdistuvat ulkoisen tilintarkastuksen ostoon ja palkkamenoihin.

8 KOULUTUS JA YHTEISTOIMINTA

Vantaan tarkastuslautakunta on yhdessä PKS-kaupunkien eli Helsingin, Espoon ja Kauniaisten kanssa on järjestänyt PKS -koulutus 29.11.2018 Vantaalla.

Yhteistoimintana on suoritettu PKS-kaupunkien ja HUSin kanssa lasten ja nuorten mielenterveyden palveluiden saatavuutta koskeva arviointi.

Toimintasuunnitelmansa mukaisesti tarkastuslautakunnan jäsenet ovat osallistuneet myös muihin tarkastuslautakuntien seminaareihin ja alan koulutustilaisuuksiin.

Ulkoisen tarkastuksen henkilöstö on osallistunut alansa koulutustilaisuuksiin.

Yhdeksän suurimman kaupungin kaupunginreviisorien neuvottelupäivät pidettiin Lahdessa 30.-31.8.2018.

9 SUORITETUT ARVIOINNIT JA TARKASTUKSET

Arviointitoiminnan taustaksi tarkastuslautakunta on suorittanut seuraavat strategisten tavoitteiden toteutumista koskevat arvioinnit:

Tarkastuslautakunta

- VTK Kiinteistöt Oy:n arviointi 15.8.2018
- Sivistystoimen johtamisen arviointi 12.9.2018.
- Päihdepalveluiden arviointi 19.9.2018
- Kotihoidon arviointi 10.10.2018
- Työterveys liikelaitoksen arviointi 24.10.2018
- Riskienhallinnan arviointi 24.10.2018
- Ympäristöpalveluiden arviointi 31.10.2018

- Katriinan sairaalan ja sen peruskorjauksen arviointi 14.11.2018
- Suun terveydenhuollon liikelaitoksen arviointi 21.11.2018
- Tilakeskuksen rakennuttamisen arviointi 19.12.2018
- Toimeentulotuen arviointi 23.1.2019
- Sisäisen tarkastuksen toiminnan esittely 23.1.2019
- Tikkurilan uimahallin ja liikuntapalveluiden arviointi 13.2.2019
- Henkilöstöjohtamisen arviointi 20.3.2019
- Vantaan vanhuspalveluiden valvonnan arviointi 20.3.2019
- Sitovien tavoitteiden toteutumisen arviointi 20.3.2019
- Kaupunginjohtajan katsaus 20.4.2019
- Vantaan talouden toteutumisen arviointi 20.4.2019
- PKS-arviointi lasten ja nuorten mielenterveyspalvelujen saatavuus 20.4.2019
- Tilinpäätös ja tilintarkastuskertomus 2018 2.5.2019

Tarkastuslautakunnan alaisen henkilökunnan tarkastuspäivät tilintarkastajalle

- Tilintarkastajan avustaminen 5 päivää.
- Talousarvion ja tavoitteiden toteutuminen 10 päivää.

10 ARVIOINTIKERTOMUS JA TILINTARKASTUSKERTOMUS

Tarkastuslautakunta hyväksyi 2.5.2019 arviointikertomuksen toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta vuodelta 2018 sekä antoi arviointikertomuksen tiedoksi kaupunginvaltuustolle sekä esitti edelleen, että arviointikertomus toimitettaisiin kaupunginhallitukselle toimenpiteitä varten. Samassa kokouksessa päätettiin merkitä tiedoksi tilintarkastuskertomus vuodelta 2018 ja saattaa tilintarkastuskertomus kaupunginvaltuustolle tiedoksi. Kaupunginvaltuusto käsitteli arviointikertomuksen ja tilinpäätöksen 20.5.2019 pidetyssä kokouksessaan.

4 § Tarkastuslautakunnan toimintasuunnitelma toimintavuodelle 1.6.2019-31.5.2020/ HH

VD/4345/00.01.02.00/2019

HH/KS

Kaupunginreviisori on valmistellut luonnoksen tarkastuslautakunnan toimintasuunnitelmaksi toimintavuodelle 1.6.2019–31.5.2020.

Tarkastuslautakunta 12.6.2019 § 4

Kaupunginreviisorin esitys:

Päätetään hyväksyä toimintasuunnitelma toimintavuodelle 1.6.2019–31.5.2020.

Liitteet:

- Tarkastuslautakunnan toimintasuunnitelma toimintavuodelle 1.6.2019–31.5.2020

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Muutoksenhakuohje: 5.2 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

kaupunginreviisori Helena Hyvönen, puh. 040 532 2115, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

TARKASTUSLAUTAKUNNAN TOIMINTASUUNNITELMA TOIMINTAVUODELLE

1.6.2019–31.5.2020

Vantaa
Vanda

Sisällysluettelo

1	TAUSTA.....	3
1.1	Säädökset.....	3
1.2	Hallintosääntö.....	4
1.3	Kokoonpano.....	4
2	TYÖSKENTELY.....	5
3	TOIMINTA.....	5
4	HENKILÖSTÖ	7
5	TALOUSARVIO.....	7
6	TILINTARKASTUKSEN KILPAILUTUS.....	7
7	KOULUTUS JA YHTEISTOIMINTA.....	7

TARKASTUSLAUTAKUNNAN TOIMINTASUUNNITELMA TOIMINTAVUODELLE 1.6.2019–31.5.2020

1 TAUSTA

1.1 SÄÄDÖKSET

Tarkastuslautakunnan työtä ohjaa kuntalain 14 luku: Hallinnon ja talouden tarkastus.

Kuntalain 121 §:n mukaan tarkastuslautakunta vastaa

- 1) hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämisestä.
- 2) Tarkastuslautakunnan on valmisteltava valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat;
- 3) arvioitava, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla;
- 4) arvioitava talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää;
- 5) huolehdittava kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta;
- 6) valvottava kuntalain 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saatettava ilmoitukset valtuustolle tiedoksi sekä
- 7) valmisteltava kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi. Kunnanhallitus voi poiketa tarkastuslautakunnan esityksestä lautakuntaa koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi ja talousarvioksi kunnan hallintosäännön ja talousarvioesityksen yhteensovittamiseen liittyvästä perustellusta syystä.

Kuntalain 124 §:n mukaan tarkastuslautakunnalla ja tilintarkastajalla on salassapitoa koskevien säännösten estämättä oikeus saada kunnan viranomaisilta tietoja ja nähtäväkseen asiakirjoja, joita tarkastuslautakunta tai tilintarkastaja pitää tarpeellisina tarkastustehtävän hoitamiseksi.

Kuntalain 125 §:n mukaan jos tilintarkastajat havaitsevat, että kunnan hallintoa ja taloutta on hoidettu vastoin lakia tai valtuuston päätöksiä eikä virhe tai aiheutunut vahinko ole vähäinen, tilintarkastuskertomuksessa on tehtävä asiasta tilivelvolliseen kohdistuva muistutus. Muistutusta ei voida kohdistaa valtuustoon. Tarkastuslautakunnan on hankittava tilintarkastuskertomuksessa tehdystä muistutuksesta asianomaisen selitys sekä kunnanhallituksen lausunto. Valtuusto päättää toimenpiteistä, joihin tarkastuslautakunnan valmistelu, tilintarkastuskertomus ja siinä tehdyt muistutukset antavat aihetta. Hyväksyessään tilinpäätöksen valtuusto päättää vastuuvapaudesta tilivelvollisille.

1.2 HALLINTOSÄÄNTÖ

Ohjesääntönä toimii hallintosääntö, joka hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 8.5.2017 ja se astui voimaan 1.6.2017. Hallintosäännön muutokset kaupunginvaltuusto on hyväksynyt 8.4.2019.

1.3 KOKOONPANO

Lautakunnan kokoonpano valtuustokaudelle 2017–2021 on päätetty 12.6.2017 pidetyssä valtuuston kokouksessa. Toimintavuoden alussa lautakunnan kokoonpano on seuraava:

Jäsen	Varajäsen
Jääskeläinen Pietari, puheenjohtaja	Lundell Kai-Ari
Atiye Minna, varapuheenjohtaja	Silvennoinen Sveta
Ahokas Siri 16.12.2018 saakka	Chen Jenni 16.12.2018 saakka
Chen Jenni 17.12.2019 alkaen	Ahokas Siri 17.12.2018 alkaen
Eklund Tarja	Letto Pirkko
Eskelinen Jarno	Kiljunen Kimmo
Jääskeläinen Jouko	Vähäkangas Jussi
Kaukola Ulla 11.11.2018 saakka	Laakso Päivi 11.11.2018 saakka
Laakso Päivi 12.11.2018 alkaen	Lindblad-Palo Salla 12.11.2018 alkaen
Kurki Piia	Raja-Aho Maarit
Leppänen Janne	Åstrand Stefan
Linnainmäki Joel	Aura Anssi
Sillanpää Minttu	Tyystjärvi Kati

Tarkastuslautakunnan esittelijänä toimii kaupunginreviisori, JHTT Helena Hyvönen ja sihteerinä tarkastussihteeri Kati Sohlberg.

2 TYÖSKENTELY

Tarkastuslautakunta päättää kesäkuun kokouksessa syksyn 2019 kokoontumisaikataulustaan sekä joulukuun kokouksessa kevään 2020 kokousaikataulusta, koskien vuoden 2019 toimintaa.

Kaupunginvaltuuston hyväksymän hallintosäännön mukaan lautakunta voi arviointityötään suorittaessaan jakaantua työryhmiin. Työryhmät raportoivat toiminnastaan lautakunnalle.

Vuoden 2019 arviointitoiminnassaan tarkastuslautakunta ei jakaannu työryhmiin.

3 TOIMINTA

Toimintavuoden 2019–2020 työskentelyssä tulee näkymään tuoreimman kuntalain mukaisten tehtävien tekeminen. Tällaisia ovat muun muassa sidonnaisuusilmoitusten käsittely ja konserninäkökulman painottuminen arviointitoiminnassa.

Toimintavuosi on valtuustokauden kolmas. Tarkastuslautakunta päättää kaupunginvaltuustolle vuodelta 2019 annettavan arviointikertomuksen lopullisesta sisällöstä huhti-toukokuun vaihteessa vuonna 2020.

Tarkastuslautakunta laati 16.8.2017 valtuustokauden 2017–2020 vastuuhenkilöt, tehtäväalueet, olennaisuuden ja tavoitteet sisältävän valtuustokauden arviointisuunnitelman. Valtuustokauden suunnitelmaa tarkentaen lautakunta laatii vuoden 2019 arviointisuunnitelman, joka sisältää 3 liitettä. Näiden mukaisesti tarkastuslautakunta suorittaa lopullisen arviointitoimensa taustaksi arviointeja ja kuulee kaupunginjohtoa ja toiminnasta vastaavia viranhaltijoita toiminnan ja talouden tavoitteiden ja talouden tasapainotuksen toteutumisesta. Arvioinnit suoritetaan tavoitepohjaisina arviointeina. Arvioinneissa keskitytään myös tuloksellisuustarkastukseen ja laaditaan kriteereitä lautakunnan tarvitseman tietopohjan hankkimiseksi. Arviointia voidaan suorittaa virkamiesten tekemän toiminnantarkastuksen tai selvityksen pohjalta. Arviointiaiheissa on myös merkitystä ajankohtaisuudella ja riskeillä.

Vuoden 2019 arviointikauden aikana voidaan kuulla myös luottamushenkilöitä, esimerkiksi lautakunnan puheenjohtajia.

Tarkastuslautakunta laatii PKS -yhteistyönä Helsingin, Espoon, Kauniaisten ja Vantaan sekä vuonna 2019 HUSin kesken yhteisarvioinnin. Vuodelle 2019 yhteisarvioinnin aiheeksi on suunniteltu Sähköiset terveyspalvelut. Ohjausryhmän kokous on 29.5.2019.

Lisäksi arviointityönsä pohjaksi ulkoinen tarkastus on palkannut vuonna 2019, harjoittelijaksi opiskelijan, joka tekee pro gradu -tutkimuksen sovitusta aiheesta ja tarkastuslautakunta käyttää tutkimusta arviointityönsä taustaksi, mikäli tutkielma sisältää

tarkastuslautakunnan näkökulmasta arvioitavaa aihetta. Vuonna 2019 opiskelija on toiminut ulkoisen tarkastuksen yksikössä 1.1.-28.2.2019. Pro gradu tutkimus sisältyi vuoden 2018 arviointikertomukseen.

Vuoden vaihteen jälkeen ja viime kädessä tilinpäätösasiakirjojen valmistuttua tarkastuslautakunta laatii vuoden 2019 arviointikertomuksen.

Lautakunta huolehtii lisätilintarkastusten järjestämisestä mikäli tarve ilmenee.

Tilintarkastuskertomuksen valmistuttua lautakunta antaa tilintarkastajan tilintarkastuskertomuksen valtuustolle ja arvioi myös oman näkemyksensä vastuuvapauden myöntämisestä.

Lautakunta laatii toimintakertomuksen ja toimintasuunnitelman sekä muut toimintansa järjestämiseksi tarpeelliset asiakirjat.

Tarkastuslautakunta raportoi erikseen kaupunginvaltuustolle, mikäli raportointitarve ilmaantuu.

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta järjestetään noudattaen Vantaan kaupungin ohjeistusta ja tarkastuslautakunnan 16.8.2017 hyväksymää riskienhallintasuunnitelmaa. Riskit arvioidaan tavoitteille ja niitä seurataan vuosittain raportoinnin yhteydessä.

Tiedotus: Vantaan kaupungin nettisivuilla osoitteessa www.vantaa.fi/arviointikertomus esitellään kaupungin tarkastuslautakunta ja ulkoinen tarkastus ja sen vuosittaiset arviointikertomukset toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta. Tarkastuslautakunnan sivuille päästään myös osoitteessa http://www.vantaa.fi/hallinto_ja_talous/hallinto/ulkoinen_tarkastus.

Tarkastuslautakunnan esityslistat ja pöytäkirjat on asetettu verkkoon kaupunkilaisten luettavaksi osoitteessa <http://paatokset.vantaa.fi/>, johon on linkit myös edellä mainituilla sivuilla. Luottamushenkilöille tarkoitettua tietoa löytyy lisäksi osoitteesta <http://extranet.vantaa.fi>. Tarkastuslautakunta raportoi ja tiedottaa tehtäviinsä liittyvistä asioista ensisijaisesti kaupunginvaltuustolle. Tiedotuksessa noudatetaan soveltuvin osin kaupunginhallituksen hyväksymiä yleisiä ohjeita kaupungin tiedottamisen periaatteista. Vuoden 2019 arviointikertomuksen johdosta laaditaan muiden kaupunkien tapaan lehdistötiedote. Lautakunta pyrkii toiminnassaan läpinäkyvyyteen ja avoimuuteen. Tarvittaessa tarkastuslautakunnan ja ulkoisen tarkastuksen nettisivuja uusitaan.

Tarkastuslautakunta on vuoden 2009 alusta lukien siirtynyt sähköiseen kokouskäytäntöön. Esityslistat ja julkiset liitteet toimitetaan jäsenille julkaisemalla esityslista extranetissä. Ei julkinen aineisto toimitetaan jäsenille extranetin ei julkisten asioiden kansiossa ja muu mahdollinen aineisto sähköpostilla osoitteeseen etunimi.sukunimi@vantaa.fi.

Lautakunnan puheenjohtaja päättää kaupunginjohtoon ja tarkastusjohtoon välisten tarkastuskokousten järjestämisestä.

4 HENKILÖSTÖ

Tarkastuslautakunnan alaisuudessa ulkoisen tarkastuksen tulosalueella työskentelee neljä henkilöä:

- kaupunginreviisori, JHTT Helena Hyvönen
- kaupunkitarkastaja Sari Hännikäinen
- kaupunkitarkastaja Reima Pietilä
- tarkastussihteeri Kati Sohlberg.

5 TALOUSARVIO

Tarkastuslautakunnan budjetti vuodelle 2019 on 537 564 euroa. Vuoden 2018 tilinpäätöksessä toteutuma oli 447 644 euroa.

Suurimmat erät lautakunnan talousarviossa kohdistuvat ulkoisen tilintarkastuksen ostoon ja palkkamenoihin.

6 TILINTARKASTUKSEN KILPAILUTUS

Tarkastuslautakunta suoritti Vantaan tilintarkastuspalvelujen hankintaa varten koko kaupunkikonsernia koskevan tilintarkastuspalvelujen hankintaa koskevan kilpailutuksen. Kaupunginvaltuusto valitsi 23.1.2017 tilintarkastuspalvelujen tuottajaksi BDO Audiator Oy:n. Kilpailutus käsitti valtuustokauden 2017—2020 tilintarkastuspalvelut ja sisälsi optiomahdollisuuden vuosille 2021 ja 2022. Optiosta päättäminen viedään kaupunginvaltuuston päätettäväksi toimintakautena eli tammikuussa 2020 valtuuston kokousaikataulusta riippuen.

7 KOULUTUS JA YHTEISTOIMINTA

Lautakunnan jäsenet ja virkamiehet osallistuvat tarkastuslautakunnille suunnattuihin koulutustilaisuuksiin ja seminaareihin sekä määrärahojen puitteissa muihin alan koulutustilaisuuksiin.

Koulutustilaisuuksista tiedotetaan tarkastuslautakunnan kokousten yhteydessä sekä kiireellisessä tapauksessa sähköpostitse tai puhelimitse.

PKS-yhteistyömuotoja ovat neuvottelupäivät ja koulutukset sekä arvioinnit. Vuonna 2019 tarkastuslautakunnan puheenjohtajista koostuva ohjausryhmä on suunnitellut tarkastusaiheeksi sähköiset terveyspalvelut.

PKS-yhteistoiminnan lisäksi järjestetään naapurikaupunkien kanssa yhteistoimintaa ja tietojen vaihtoa. Yhdeksän suurimman kaupungin ulkoisen tarkastuksen johtajat kokoontuvat vuosittaiseen kollegoiden tapaamiseen elokuussa. Vuonna 2019 kokous järjestetään Turussa.

Pks-tarkastuslautakuntien yhteisseminaari on 29.11.2019 klo 11.30-16 Helsingin kaupungin valtuustosalissa. Kulku saliin tapahtuu osoitteesta Aleksanterinkatu 20.

Lautakunnan jäsenille jaetaan alan julkaisuja ja muuta materiaalia ja järjestetään tarvittaessa esimerkiksi asiantuntija kokoukseen. Samoin esimerkiksi Kuntaliiton, BDO:n ja CGI:n koulutustilaisuuksiin osallistutaan tarpeen ja halukkuuden mukaan.

5 § Tarkastuslautakunnan arviointisuunnitelma toimintavuodelle 1.6.2019-31.5.2020 / HH

VD/4326/00.03.00.00/2019

HH/KS

Kaupunginreviisori on valmistellut luonnoksen tarkastuslautakunnan arviointisuunnitelmaksi toimintavuodelle 1.6.2019–31.5.2020.

Tarkastuslautakunta 12.6.2019 § 5

Kaupunginreviisorin esitys:

Päätetään hyväksyä arviointisuunnitelma toimintavuodelle 1.6.2019–31.5.2020.

Liitteet:

- Tarkastuslautakunnan arviointisuunnitelma toimintavuodelle 1.6.2019–31.5.2020

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Muutoksenhakuohje: 5.2 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

kaupunginreviisori Helena Hyvönen, puh. 040 532 2115, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

TARKASTUSLAUTAKUNNAN ARVIOINTISUUNNITELMA TOIMINTAVUODELLE

1.6.2019–31.5.2020

Vantaa
Vanda

Sisällysluettelo

1	Tarkastuslautakunnan tehtävät ja toimivaltuudet	3
2	Mitä arviointi on	5
3	Tarkastuslautakunnan arviointitoiminta.....	5
4	Tarkastuslautakunnan kokoukset.....	8
5	Suosituksat ja ohjeet.....	9

TARKASTUSLAUTAKUNNAN ARVIOINTISUUNNITELMA TOIMINTAVUODELLE 1.6.2019–31.5.2020

1 TARKASTUSLAUTAKUNNAN TEHTÄVÄT JA TOIMIVALTUUDET

Valtuusto asettaa tarkastuslautakunnan toimikauttaan vastaavien vuosien hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämistä varten.

Tarkastuslautakunnan tehtävistä on säädetty 410/2015¹ kuntalain 14. luvussa ja kaupunginvaltuuston 8.5.2017 hyväksymässä Vantaan kaupungin hallintosäännössä. Hallintosääntöä on uudistettu kaupunginvaltuuston päätöksellä 8.4.2019.

Kuntalain 121 §:n mukaan

- tarkastuslautakunta asetetaan hallinnon ja talouden tarkastuksen ja arvioinnin järjestämistä varten.

Tarkastuslautakunnan on

- valmisteltava valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä
- arvioitava, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet toteutuneet kunnassa ja kuntakonsernissa ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla,
- arvioitava talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää²,
- huolehdittava kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta³,
- valvottava 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saatettava ilmoitukset valtuustolle tiedoksi⁴,
- valmisteltava kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi. Kunnanhallitus voi

¹ Voimaantulo 1.5.2015.

² Voimaantulo 148 §:n mukaisesti, 2015 lukien, mutta vaikutukset pykälästä ilmenevin vuosin.

³ Voimaantulo: sovelletaan tilintarkastajan valintaan, joka suoritetaan ensimmäisen kerran lain voimaantulosta.

⁴ Voimaantulo luvun 10 osalta: sovelletaan 2017 valittavan valtuuston toimikauden alusta.

poiketa tarkastuslautakunnan esityksestä lautakuntaa koskeviksi hallintosäännön⁵ määräyksiksi ja talousarvioksi kunnan hallintosäännön ja talousarvioesityksen yhteensovittamiseen liittyvästä perustellusta syystä.

- laadittava arviointisuunnitelma ja annettava arviointikertomus kultakin vuodelta sekä tarvittaessa antaa muitakin tarpeellisenä pitämiään selvityksiä arvioinnin tuloksista. Kaupunginhallitus antaa valtuustolle lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta.

Kuntalain 124 §:n mukaan

- tarkastuslautakunnalla ja tilintarkastajalla myös konsernin osalta, on salassapitoa koskevien säännösten estämättä oikeus saada kunnan viranomaisilta tietoja ja nähtäväkseen asiakirjat, joita tarkastuslautakunta pitää tarpeellisenä arviointitehtävän ja tilintarkastaja pitää tarpeellisina tarkastustehtävän hoitamiseksi.

Kuntalain 125 §:ssä säädetään tilintarkastuskertomuksen käsittelystä ja tarkastuslautakunnalle siinä kuuluvista tehtävistä:

- Tarkastuslautakunnan on hankittava tilintarkastuskertomuksessa tehdystä muistutuksesta asianomaisen selitys ja kunnanhallituksen lausunto. Valtuusto päättää toimenpiteistä, joihin tarkastuslautakunnan valmistelu, tilintarkastuskertomus ja siinä tehty muistutus antavat aihetta. Hyväksyessään tilinpäätöksen valtuusto päättää vastuuvapaudesta tilivelvollisille.

Sen lisäksi, mitä kuntalaissa on erikseen säädetty, lautakunnan tehtävänä on:

1. esittää kannanottonsa tilintarkastajan kertomuksessa esittämiin muistutuksiin, asianomaisten niistä antamiin selityksiin ja kaupunginhallituksen lausuntoon,
2. tehdä esityksiä kaupunginvaltuustolle päätöksistä, joihin lautakunnan valmistelu ja tilintarkastuskertomus antavat aihetta,
3. valmistella kaupunginvaltuustolle esityksen tilintarkastajan valinnasta sekä valinnan valmistelun yhteydessä määritellä tilintarkastajan toimikauden pituuden,
4. toimia kuntalain 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuusrekisterin rekisterinpitäjänä, valvoa sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa sidonnaisuusilmoitukset valtuustolle tiedoksi vähintään kerran vuodessa,
5. päättää tehtäväalueensa virkasuhteiden muuttamisesta työsuhteisiksi,
6. päättää kaupunginreviisorin osalta sivutoimiluvan myöntämisestä sekä sivutoimen vastaanottamisen ja pitämisen kieltämisestä,
7. päättää kirjallisen varoituksen antamisesta kaupunginreviisorille,
8. määrätä kaupunginreviisorille sijaisen, ja

⁵ Voimaan luku 12: sovelletaan 2017 valittavan valtuuston toimikauden alusta. Hallintosääntö uusittu 8.4.2019.

9. päättää niistä hallinnon ja talouden tarkastuksen sisältöön, hallintoon ja talouteen kuuluvista asioista, jotka kuntalain tai hallintosäännön mukaan eivät kuulu muiden viranomaisten toimivaltaan.

2 MITÄ ARVIOINTI ON

Arviointi on arvottamista eli sen osoittamista onko jokin asia hyvä vai huono, arvokas vai arvoton, hyödyllinen vai hyödytön. Arviointi pyrkii tuottamaan tietoa siitä, miten tavoitteet ovat käytännössä toteutuneet ja minkälaisia vaikutuksia niillä on tai tulee olemaan ympäröivään yhteiskuntaan.

Arviointi toimii virikkeenä kehittämiselle ja päätöksenteolle. Arviointi on myös tieteenala, jossa arviointi on systemaattista tieteellisiä tutkimusmenetelmiä hyödyntävää tarkastelua.

Tarkastuslautakunnan arviointityö on useimmiten asioiden arvottamista. Sen arvo on palautteen antamisessa tavoitteiden asettajille, päätöksentekijöille ja siinä, että se antaa virikkeitä toiminnan kehittämiselle. Tarkastuslautakunnan arvioinnissa korostuu myös tarve selvittää kuntalaisille, miten toiminnassa ja verorahojen käytössä on onnistuttu.

Tarkastuslautakunnan työ on järjestelmällistä arviointia, jolloin valtuustokauden aikana pyritään arvioimaan koko kaupungin toimintaa ottaen huomioon oleellisuus ja riskien hallinta.

Arviointi sisältää arvoasetelman toiminnasta. Lakisääteisenä arvioinnin kohteena ovat valtuuston asettamat tavoitteet. Lautakunta voi arvioida myös muuta toimintaa, jolloin on tarpeellista selvittää, mihin arviointi perustuu.

Arviointi tarkastelee toimintojen toimeenpanomekanismeja ja niillä aikaansaatuja tuloksia ja vaikutuksia. Kuntalaisille tuotettujen palvelujen tuloksellisuus ja vaikuttavuus ovat keskeisiä tarkastuslautakunnan näkökulmia.

3 TARKASTUSLAUTAKUNNAN ARVIOINTITOIMINTA

Tarkastuslautakunnan antama arviointikertomus toimii kaupungin tilintarkastuskertomuksen ohella tarkastus- ja arviointiasiakirjana selvittämässä sitä, miten valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kaupungissa ja kaupunkikonsernissa ovat toteutuneet. Arviointi tuottaa tietoa tavoitteiden asettajille ja toiminnan järjestäjille siitä, miten tavoitteeseen on päästy tai ovatko toiminta ja aikaansaannokset olleet tavoitteiden suuntaisia. Arvioinnin tarkoituksena on myös aina toiminnan kehittäminen.

Arviointitoiminta kohdistuu erityisesti kaupunkistrategian painopistealueiden ja strategian tavoitteiden saavuttamiseen sekä vuosittaisten sitovien tavoitteiden toteutumisen arviointiin sekä mahdollisiin strategiaohjelmiin.

Valtuusto on asettanut valtuustokauden 2018–2021 strategian. Strategia sisältää arvot ja vision sekä strategiset painopistealueet ja strategiset tavoitteet ja valtuustotason tavoitteet talousarviossa vuodelle 2019 ja taloussuunnitelmassa vuosille 2019–2022⁶.

Strategiaohjelmien toteutumista lautakunta seuraa ja arvioi resurssiensa puitteissa. Tällöinkin arvioinnille määritellään tavoite, strategiaohjelma, käytettävät tietolähteet sekä tutkimuksessa käytettävät menetelmät (haastattelut, kyselyt, arviointikäynnit toiminnasta vastaavien tahojen luona).

Tarkastuslautakunta seuraa kaupunginhallituksen ja muiden toimielinten toimintaa pöytäkirjoista. Jäsenillä on sähköisesti nähtävissään kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen sekä muiden toimielinten pöytäkirjat. Ulkoisen tarkastuksen tulosalueen henkilöstö seuraa pöytäkirjoja tarkastuslautakunnan tehtävien mukaisten asioitten osalta. Viime kädessä tilintarkastaja raportoi lautakunnalle pöytäkirjojen läpikäymisen yhteydessä havaitsemistaan lain- ja säädöstenvastaisuudesta ja hyvän hallinnon periaatteiden noudattamisesta.

Konserniyhteisöjen toimintaa seurataan konsernistrategian ja konserniohjeen sallimassa laajuudessa. Konsernivalvonnan ja omistajaohjauksen toteutuminen ovat tarkastuslautakunnan arvioinnin kohteena. Myös konserniyhteisöjen tilinpäätökset toimintakertomuksineen ovat tarkastuslautakunnan käytettävissä.

Lopullinen arviointitehtävä tehdään kunkin tilivuoden osalta tilinpäätöksen valmistuttua. Arviointikertomuksen esittämistavassa on painottunut näkemys paitsi valtuuston asettaman poliittisen ohjauksen toteutumisesta myös näkemys kaupungin oleellisista riskeistä, ajankohtaisuudesta ja kehittämisestä.

Ennen lopullista arviointia tarkastuslautakunta pitää tilivuoden aikana kokouksia, joissa erikseen valittuja aiheita arvioidaan. Arviointikohteelta voidaan pyytää raportteja ja selvityksiä toiminnastaan. Arviointiaiheeseen saattaa liittyä kysely. Tarkastuskohteella voidaan käydä paikan päällä tutustumassa toimintaan tai pyydetään toiminnasta vastaava viran/toimenhaltija esittelemään toimintaa ja vastaamaan kysymyksiin lautakunnan kokouksessa. Ulkoisen tarkastuksen tulosalue huolehtii haluttujen selvitysten hankinnasta ja tekee tarvittaessa arviointiin liittyvän tarkastuksen (toiminnan-/tuloksellisuustarkastuksen) asianomaiseen kohteeseen.

Tilintarkastaja raportoi kaksi kertaa vuodessa. Lisäksi ulkoisen tarkastuksen tulosalue on pyytänyt edellisten vuosien tapaan tilintarkastajaa toimittamaan raporttinsa ulkoisen tarkastuksen tulosalueen käyttöön. Myös tarkastuslautakunnan raportit ovat tilintarkastajan

⁶ Valtuustokaudelle 2017–2021 laaditussa arviointisuunnitelmassa esitetään vuoden 2019 euromääräiset budjettiluvut tulojen ja menojen osalta kahdessa ensimmäisessä sarakkeessa (liite 2).

käytettävissä yhteisissä tiedostoissa. Samoin sisäisen tarkastuksen raportit ovat tilintarkastajan ja ulkoisen tarkastuksen käytettävissä yhteisessä tiedostossa.

Tarkastuslautakunnan valtuustokauden suunnitelmaan ja vuosiohjelmaan merkitään toimielimet ja tehtäväalueet, tavoitteet ja euromäärät sekä valitaan painopistealueet. Tällä pyritään arvioinnin kattavuuteen, oleellisuuteen ja tavoitteiden saavuttamisen systemaattiseen arviointiin.

Vuoden aikana ja tilivuoden päätyttyä pidettävissä kokouksissa käydään kokousaikataulun ja valtuustokauden tarkastussuunnitelman mukaisesti toimielinten ja tehtäväalueiden osalta läpi ainakin seuraavat asiat tavoitteiden toteutumisen seuranta ja arviointia varten:

- Toimintaa ohjaavat lait ja säännöt,
- tutkitaan arviointiaiheen strategisten tavoitteiden mukaisuus,
- selvitetään asetetut toiminnan ja talouden tavoitteet ja niiden toteutuminen ja raportointi,
- vastuuhenkilöiltä pyydetään selvityksiä tavoitteiden asettelua ja sisäisen valvonnan järjestelyä koskevista asioista,
- tutustutaan keskeisiin toimintoihin tarvittaessa toimintayksikössä,
- selvitetään kehittämistavoitteet ja investointisuunnitelmat sekä niiden toteuttaminen ja rahoitus,
- tarkastetaan kaupunginhallituksen toimintakertomukseen sisältyvä selvitys valtuuston asettamien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta,
- selvitetään yksikön tosiasialliset toimintatavat ja ajankohtaiset asiat,
- myös strategian ohjelmia seurataan mahdollisuuksien mukaan.

Vuosiohjelman kokousaiheisiin liittyen testataan kokouksissa seuraavia aiheita

- Strategian painopistealueille asetettujen strategisten tavoitteiden saavuttaminen, tavoitteiden saavuttamiseksi tehdyt toimenpiteet ja seuranta,
- vuotuisten sitovien tavoitteiden toteutuminen,
- toimialan tavoitteiden yhdenmukaisuus,
- kaupungin toiminnan tuloksellisuusinformaatio, tuottavuus, taloudellisuus, tunnusluvut ja muut toiminnan tuloksellisuutta osoittavat indikaattorit,
- laadunhallinta,
- ostopalvelujen laadunhallinta, palveluntuotantotapa, syy ja edullisuus,
- investointien toteutuminen,
- poikkihallinnollisten strategioiden/ohjelmien yhdenmukaisuus ja poikkihallinnollisten strategioiden/ohjelmien tavoitteet ja niissä eteneminen,
- asiakaskyselyjen seuranta - miten järjestetty, onko tyydyttävä,
- palvelut vastaavat asiakkaiden tarpeita,
- peruspalvelujen toimivuus, millaiseen tutkimukseen perustuu,
- arviointisuosituksen mukaisesti - auditointien suorittaminen, erityisesti ulkopuolisilta ostettaessa,

- itsearviointien ja muiden arviointien toteutuminen,
- evaus, suvaus, valtavirtaistaminen,
- ympäristötoimenpiteet,
- käytössä olevat menetelmät sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan järjestämiseksi.

Myös seuraavia seikkoja arvioidaan tarvittaessa osana arviointia:

- Tarkastetaan mitä lakisääteisiä palveluja arvioitavalla toimialalla/tehtävässä on
- subjektiiviset oikeudet
- sanktoidut
- voidaanko järjestää määrärahojen puitteissa

mikä muu velvoite (esimerkiksi hoitotakuu – määräaika),

- niitten palvelujen osalta, jotka ovat ostopalveluja tai asiakaspalvelujen ostoa, ulkoistuksia tms. selvitetään
- kuka valvoo
- mikä on oleellinen ero palvelun tuottamisessa
- kumpi tapa halvempi,
- onko organisaatiomuutoksista ja muista merkittävistä muutoksista tehty itsearviointi (mitä aiheuttaa muille toimialoille, mitkä taloudelliset vaikutukset mukaan lukien muutokset käyttötaloudessa ja omistuksessa),
- palvelujen laadun tarkastuksen järjestäminen kaikissa palvelumuodoissa, myös kunnan järjestämissä,
- mitä sanottavaa toimialan näkökulmasta on mittaroinnista,
- avoimuus ja läpinäkyvyys, mikäli mahdollista avoimen datan -näkökulmasta.

Aiheen ilmaantuessa mikä tahansa toimi, teema, toimielin, tulosalue tai tulosityksikkö, 2020 palvelualue tai palveluyksikkö voidaan ottaa arvioitavaksi välittömästi. Tilintarkastajan Kuntalain 123 §:n 3 momentin mukainen tilintarkastuspöytäkirja⁷ otetaan käsiteltäväksi aina ilmoituksen antamista seuraavassa kokouksessa.

Kehittääkseen toimintaansa ja kartoittaakseen valtuutettujen mielipiteitä, tarkastuslautakunta on suorittanut kyselyn valtuutetuille. Tuloksia käytetään arviointisuunnitelman ja toimintasuunnitelman laadinnassa. Kysely on tarkoitus toteuttaa ainakin kerran valtuustokaudessa.

4 TARKASTUSLAUTAKUNNAN KOKOUKSET

Edellä olevien periaatteiden mukaisesti tarkastuslautakunta pitää vuoden 2019 hallinnon ja talouden tarkastukseen kohdistuvat kokoukset:

Kokousten arviointiaiheista laaditaan kokouskohtainen vuosiohjelma (liite 1).

⁷ Kuntalaki 123 §:n 3 kohta: "Havaitsemistaan olennaisista epäkohdista tilintarkastajien on ilmoitettava viipymättä kunnanhallitukselle annettavassa tilintarkastuspöytäkirjassa. Tilintarkastuspöytäkirja annetaan tiedoksi tarkastuslautakunnalle."

Aiheet noudattavat lain vaatimaa toiminnan ja talouden tavoitteiden arviointivelvollisuutta sekä edellä esitettyä asialistaa ja aiheita.

Valtuustokaudelle laadittua arviointisuunnitelmaa noudatetaan siten, että aihealueita arvioidaan valtuustokauden aikana tasaisesti ja niin, että kaikkia aihealueita pyritään arvioimaan oleellisuuden lähtökohdista tarkasteltuna vähintään kerran valtuustokauden aikana (kattavuus, tavoitteellisuus, oleellisuus).

Jokaisesta aihealueesta laaditaan tarkempi arviointiohjelma kunkin arviointikäynnin tai -kokouksen suunnittelun yhteydessä. Ennen arviointiohjelmaa tehdään esiselvitys (ks. liite 1 ja liite 2).

Strategian mukaisuudesta ja tuloksellisuusnäkökulmasta lähtevän arvioinnin kriteeristö asetetaan tarkastuslautakunnan toimesta. Kriteeristö esitetään kohteelle kysymysten muodossa.

5 SUOSITUKSET JA OHJEET

Arvioinnissa noudatetaan tarkastuslautakunnan 19.6.2017 hyväksymiä arvioinnin eettisiä periaatteita (periaatteet: käyttökelpoisuus, toteuttamiskelpoisuus, eettinen hyväksyttävyys, tarkkuus).

Soveltuvin osin noudatetaan Suomen Kuntaliiton 26.10.2006 hyväksymää ohjetta Suositus arvioinnista kuntien valtuustoille.

Lisäksi arvioinnissa on mahdollista tukeutua tarvittaessa ennen kaikkea tilintarkastajan ja myös sisäisen tarkastuksen raportteihin:

Tilintarkastajan raportointi ja sisäisen tarkastuksen työ ovat osaltaan tukemassa arviointia. Koordinointikokous vastuullisen tilintarkastajan JHT, KHT Ulla-Maija Tuomelan, tarkastusjohtaja Pentti Asumuksen ja kaupunginreviisori Helena Hyvösen välillä pidetään tilintarkastuksen suunnitelmien laadinnan yhteydessä entiseen tapaan joko keväällä tai viimeistään elokuussa 2019. Kaupunginreviisori huolehtii kokoon kutsusta. 2019 kokous on 27.6.2019.

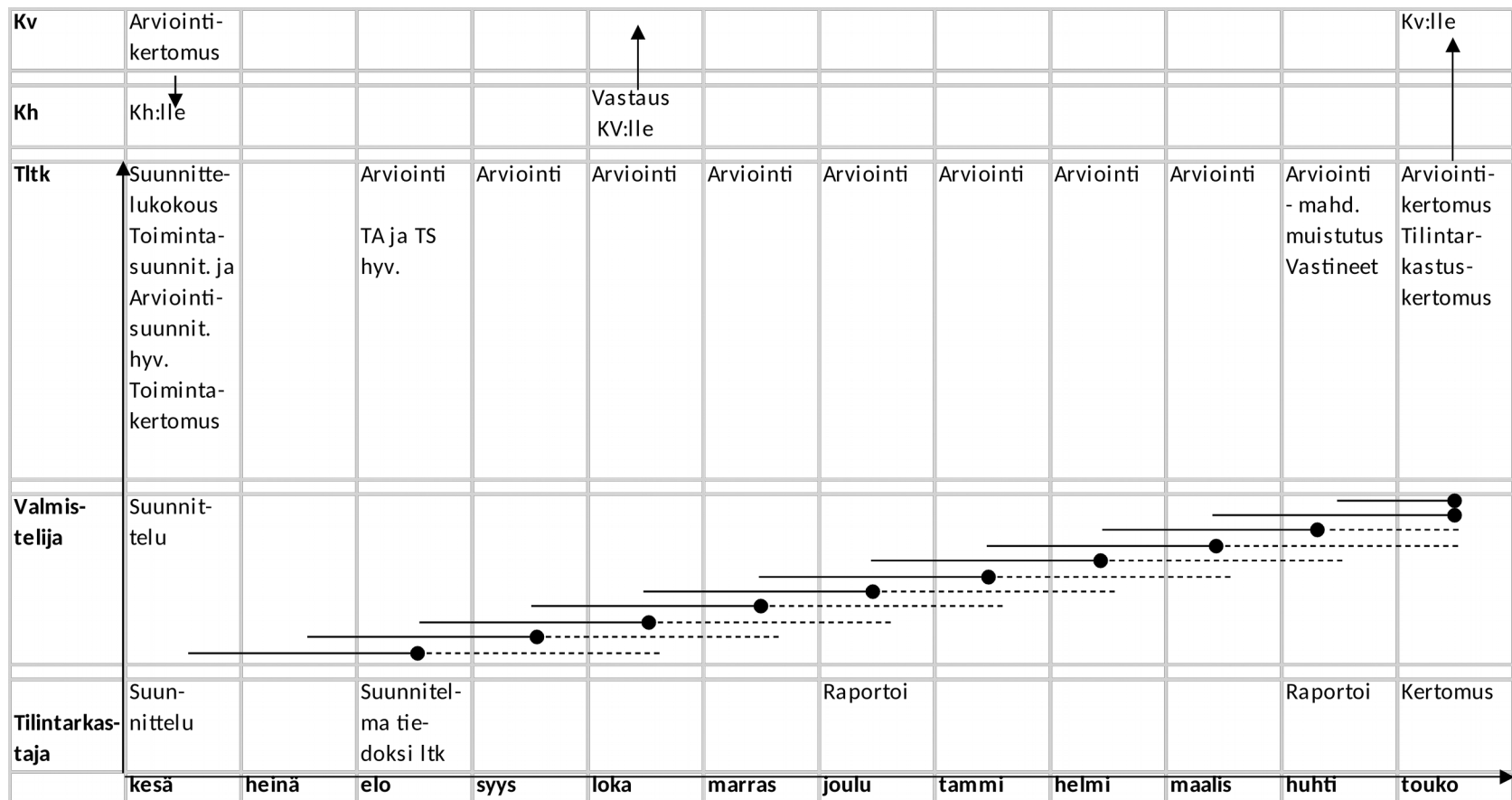
Tämä arviointisuunnitelma vuodelle 2019 on käsitelty ja hyväksytty ohjeellisena noudatettavaksi 12.6.2019 pidetyssä tarkastuslautakunnan kokouksessa.

LIITTEET

Liite 1	Vuosittainen työohjelma (ei julkinen)
Liite 2	Valtuustokauden arviointisuunnitelma sisältäen vastuuhenkilöt, tehtäväalueet, vuoden 2019 budjettiluvut (arviointijärjestys muutettavissa valtuustokauden aikana) (ei julkinen)
Liite 3	Lautakunnan työn vuosirytmii (julkinen)

Tarkastuslautakunnan vuotuinen arviointiprosessi

Arviointisuunnitelman 2019 liite 3

- Työryhmät (mikäli asetetaan) toimivat kuten tarkastuslautakunta, mutta suorittavat pelkästään arviointeja
- Valmistelijan eli ulkoisen tarkastuksen toimesta tehdään samanaikaisesti arviointivalmistelua ja mahdollisia arviointitarkastuksia lautakunnalle, tilintarkastuksia tilintarkastajalle sekä hallintoon liittyviä tehtäviä (budjetointi, koko taloushallinto, henkilöstöhallinto, hankinnat jne.)

6 § Tarkastuslautakunnan ja ulkoisen tarkastuksen tulosalueen osavuositarkastus 1/2019 / HH

VD/4348/02.01.02.00/2019

HH/KS

Taloussuunnittelu oli pyytännyt toimittamaan 10.5.2019 mennessä vuoden 2019 ensimmäisen osavuositarkastuksen ajalta 1.1.–30.4.2019.

Talousarvion määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisarvioiden perusteena oli SAP-raportoinnin toteumatiedot ajalta 1.1.–30.4.2019 sekä toimialan tiedossa olleet loppuvuotta koskevat muutokset.

Tarkastuslautakunnan ja ulkoisen tarkastuksen tulosalueen osavuositarkastus/1.1.–30.4.2019

Talousarvion toteutumisen keskeiset onnistumiset ja haasteet

Tarkastuslautakunnan ja ulkoisen tarkastuksen tulosalueen toiminta on edennyt vahvistetun toimintasuunnitelman ja arviointisuunnitelman mukaisesti. Talousarvio tullee toteutumaan käyttösuunnitelman mukaisesti eikä ylityshäviötä ole. Toteumaprosentti tammi-huhtikuussa oli 24.

Toiminnan kehittäminen ja keskeiset muutokset

Toimintaa kehitetään resurssien puitteissa.

Vuoden 2019 käyttösuunnitelman määräraha on 537 563, euroa, josta 30.4.2019 mennessä oli käytetty 128 878,82 euroa eli 24 prosenttia.

Tarkastuslautakunta 12.6.2019 § 6

Kaupunginreviisorin esitys:

Päätetään merkitä tiedoksi esittelyosan mukainen osavuositarkastus 1/2019.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Muutoksenhakuohje: 5.2 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

kaupunginreviisori Helena Hyvönen, puh. 040 532 2155, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

7 § Tarkastuslautakunnan kokoukset vuonna 2019 sekä pöytäkirjojen tarkastaminen ja nähtävänä pitäminen / HH

VD/9089/00.02.02.00/2018

HH/KS

Hallintosäännön 17 luvun 3 §:n mukaan läsnäolosta tarkastuslautakunnan kokouksissa päättää lautakunta. Valtuuston valitsemalla tilintarkastajalla, kaupungin viranhaltijoilla ja luottamushenkilöillä on tarvittaessa velvollisuus olla saapuvilla tarkastuslautakunnan kokouksissa. Kaupunginhallitus ei voi määrätä edustajaansa tarkastuslautakunnan kokouksiin. Tarkastuslautakunnan kokouksissa asiat esittelee kaupunginreviisori. Kokousmenettelyssä noudatetaan muutoin 24 luvun määräyksiä.

Hallintosäännön 24 luvun 3 §:n mukaan toimitellaan päättää kokouksensa ajan ja paikan. Kokous pidetään myös, kun puheenjohtaja tai tämän estyneenä ollessa varapuheenjohtaja katsoo kokouksen tarpeelliseksi tai enemmistö toimielimen jäsenistä tekee puheenjohtajalle esityksen kokouksen pitämisestä ilmoittamansa asian käsittelyä varten. Tällöin puheenjohtaja määrää kokousajan. Puheenjohtaja voi perustellusta syystä peruuttaa kokouksen.

Hallintosäännön 24 luvun 4 §:n mukaan kokouskutsut toimitetaan, mikäli mahdollista, kolme päivää ennen kokousta toimielinten jäsenille sekä niille, joilla on läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus toimielimen kokouksessa. Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat. Kokouskutsussa on mainittava, mitä toimielimen päätöksentekotapaa noudatetaan kunkin asian kohdalla. Jos asia käsitellään sähköisessä päätöksentekomenettelyssä, tulee kutsussa ilmaista, mihin mennessä asia on käsiteltävä sähköisesti. Kokouskutsu toimitetaan julkaisemalla esityslista liitteineen luottamushenkilöiden intranetsivuilla ja ilmoittamalla julkaisemisesta sähköpostilla tai tarvittaessa myös tekstiviestillä tai muulla hyväksyttävällä tavalla. Esityslistan tulee sisältää selostukset käsiteltävistä asioista ja esitykset toimielimen päätöksiksi. Toimielin voi esittelijän ehdotuksesta tai jäsenen ehdotuksesta, jota on kannatettu, ottaa enemmistöpäätöksellä käsiteltäväkseen sellaisenkin asian, jota ei ole mainittu kokouskutsussa.

Hallintosäännön 24 luvun 27 §:n mukaan pöytäkirja tarkastetaan toimielimen päättämällä tavalla ja 29 §:n mukaan toimielimen pöytäkirja ja siihen liitetyt oikaisuvaatimusohjeet ja tai valitusosoitukset pidetään nähtävänä kaupungin internet- ja intranetsivuilla ja luottamushenkilöiden intranetsivuilla viimeistään pöytäkirjan tarkastusta seuraavana keskiviikkona, ellei toisin päätetä.

Tarkastuslautakunta 12.6.2019 § 7

Kaupunginreviisorin esitys:

Päätetään

- a) pitää tarkastuslautakunnan vuoden 2019 loppuvuoden kokoukset alkaen klo 17.00 seuraavasti: 11.9., 25.9., 9.10., 23.10., 13.11., 20.11., 18.12.
- b) että tarkastuslautakunnan pöytäkirja tarkastetaan lautakunnan seuraavassa kokouksessa, ellei jonkin asian kohdalla toisin päätetä,
- c) että tarkastuslautakunnan kokousten tarkastetut pöytäkirjat ovat yleisesti nähtävänä hallintosäännössä mainitulla tavalla.

Pöytäkirja tarkastetaan ja hyväksytään tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus tarkastuslautakunnalle

Lisätiedot:

kaupunginreviisori Helena Hyvönen, puh. 040 532 2115, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

8 § PKS-HUS -yhteisarviointi 2019 / HH

VD/4800/00.03.00.00/2019

HH/KS

Kokouksessa selostetaan 29.5.2019 pidetyn pääkaupunkiseudun ja HUS:n tarkastustoimien yhteisarvioinnin ohjausryhmän kokousta sekä vuonna 2019 toteutettavaa yhteisarviointia, joka koskee sähköisiä terveyspalveluita.

Tarkastuslautakunta 12.6.2019 § 8

Kaupunginreviisorin esitys:

Merkitään tiedoksi kuultu selostus pidetyn pääkaupunkiseudun ja HUS:n tarkastustoimien yhteisarvioinnin ohjausryhmän kokouksesta.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Muutoksenhakuohje: 5.2 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

kaupunginreviisori Helena Hyvönen, puh. 040 532 2115, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

Muutoksenhakuohje 1. Oikaisuvaatimus tarkastuslautakunnalle

Jos olet tyytymätön tähän päätöksen, voit vaatia siihen oikaisua Vantaan kaupunginhallitukselta / tarkastuslautakunnalta eli tehdä siitä oikaisuvaatimuksen.

Oikaisuvaatimuksen voit tehdä

- lainmukaisuusperusteella, eli jos

o päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä

o päätöksen tehnyt toimielin on ylittänyt toimivaltansa

o päätös on muuten lainvastainen

ja/tai

- tarkoituksenmukaisuusperusteella, eli päätöksen sisältöön liittyvillä perusteilla

Voit tehdä oikaisuvaatimuksen, jos olet kunnan jäsen. Asianosaisena voit tehdä oikaisuvaatimuksen kunnan jäsenyydestä riippumatta, jos päätös kohdistuu sinuun tai se vaikuttaa välittömästi oikeuksiisi, velvollisuuksiisi tai etuihisi.

Oikaisuvaatimuksen toimittaminen

Toimita oikaisuvaatimus 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Oikaisuvaatimus on tehtävä viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Myöhässä tullutta oikaisuvaatimusta ei tutkita.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä Vantaan kaupungin internet-sivulla.

Asianosaisen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä, jollei muuta näytetä

- seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä
- kolmen päivän kuluttua sähköisen viestin lähettämisestä tai
- saantitodistuksen osoittamana aikana/erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana

Voit toimittaa oikaisuvaatimuksen henkilökohtaisesti, postittamalla tai sähköisesti. Jos viimeinen palautuspäivä osuu viikonlopulle tai pyhäpäiväksi, voit toimittaa oikaisuvaatimuksen vielä seuraavana arkipäivänä virka-aikana.

Tee oikaisuvaatimus kirjallisena ja kerro siinä mitä muutoksia haluat päätökseen ja millä perusteella. Liitä oikaisuvaatimukseen mukaan vaatimusta tukevat asiakirjat. Ilmoita oikaisuvaatimuksessa kotikuntasi ja yhteystietosi ja allekirjoita se. Jos sinulla on laillinen edustaja, oikaisuvaatimuksessa tulee olla sinun nimen ja kotikunnan lisäksi myös tämän nimi, kotilunta, yhteystiedot ja allekirjoitus. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, mutta siitä on käytävä ilmi lähettäjän tiedot.

Oikaisuvaatimus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Vantaan kaupunginhallituksen/ tarkastuslautakunnan osoite

Postiosoite: Vantaan kaupungin kirjaamo, PL 1100, 01030 Vantaan kaupunki

Käyntiosoite: Vantaan kaupungin kirjaamo, Asematie 7, 01300 Vantaa Puhelin: (09) 8392 2184, faksinumero: (09) 8392 4163 Sähköpostiosoite: kirjaamo@vantaa.fi Virka-aika: klo 8.15 - 16.00

Muutoksenhakuohje 5. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

5.2

Päätöksistä, jotka koskevat vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei kuntalain 136 §:n mukaan saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta.